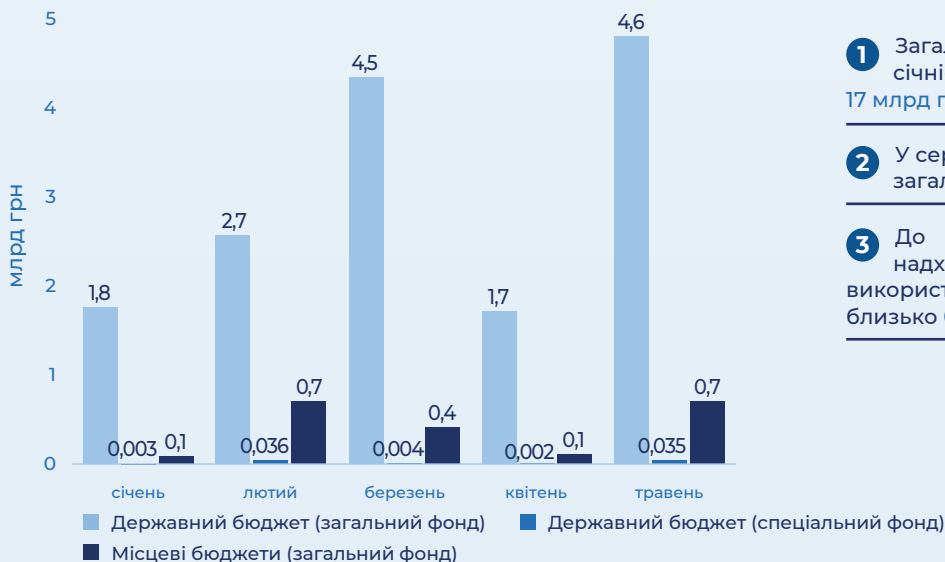

Рентна плата – загальнодержавний податок, який відповідно до Бюджетного кодексу розподіляється між державним та місцевими бюджетами в пропорції:

У 2018 році заплановано отримати **50 млрд грн** надходжень від цього податку, що становить близько **5,1%** від суми всіх податкових надходжень Зведеного бюджету.

Розподіл рентної плати між державним та місцевими бюджетами

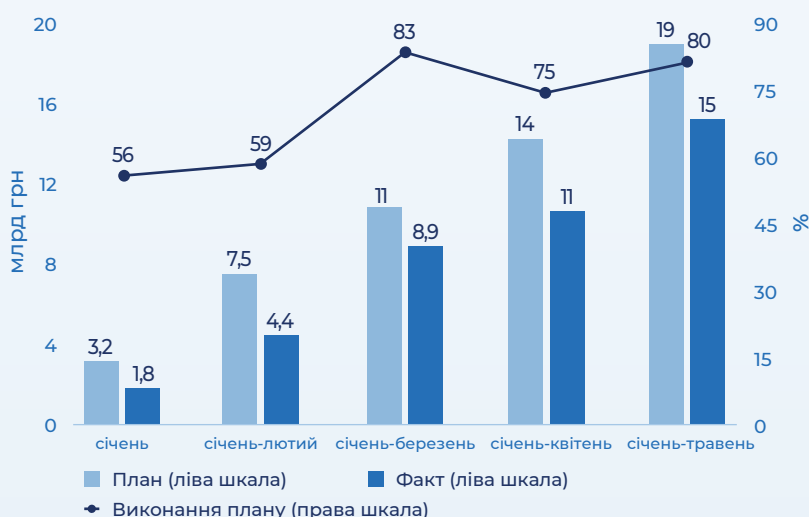
- 1 Загальна сума сплаченої до Зведеного бюджету в січні-травні 2018 року рентної плати становила 17 млрд грн.
- 2 У середньому 86% рентної плати зараховується до загального фонду державного бюджету.
- 3 До спеціального фонду державного бюджету надходить лише 10% рентної плати за спеціальне використання води (окрім місцевого значення), або близько 0,7% від суми всієї рентної плати.

Надходження рентної плати залежно від об'єкта оподаткування

4 84% (14,3 млрд грн) рентної плати надходить за користування надрами (при цьому 91% – державний бюджет). На інші види рентної плати припадає в середньому 4-6%.

Показники виконання місячного плану надходжень рентної плати до загального фонду державного бюджету

5 Протягом січня-травня 2018 року спостерігається невиконання місячних планових показників.

6 Планові показники на травень 2018 року не виконано по рентній платі за:

- спеціальне використання води (90%);
- користування надрами (77%).

Показники виконання травневого плану надходжень рентної плати до державного бюджету залежно від об'єкта оподаткування

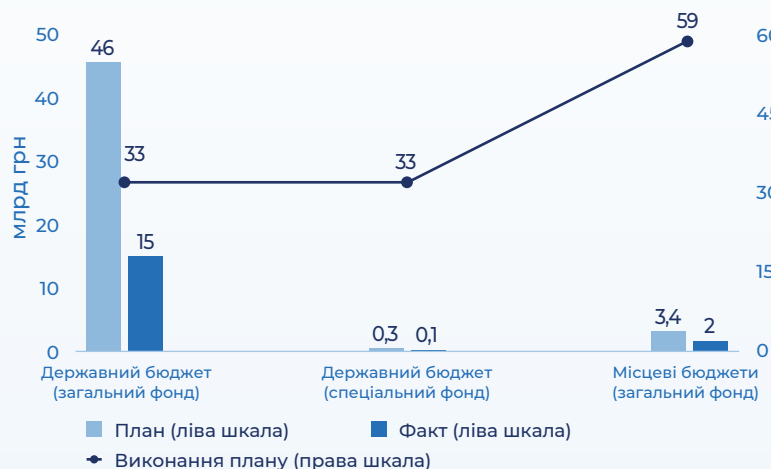
7 Протягом 2016–2017 рр. Рахункова палата провела аудит ефективності справляння і дієвості контролю за надходженням рентної плати залежно від об'єкта оподаткування. Загальні висновки аудиту свідчать про недостатню обґрунтованість прогнозних розрахунків Мінфіну через використання єдиного підходу до прогнозування всіх видів рентної плати (передбачено врахування лише показників очікуваної суми надходжень і прогнозного індексу зміни ставок).

8 Причина невиконання планових показників – ключові зміни в адмініструванні податку (запровадження пільгових ставок, звуження об'єкта оподаткування та кола платників, детальніше див. нижче).

9 Не сприяють належному плануванню й існуючі проблеми в адмініструванні рентної плати, зокрема:

- неповнота обліку платників;
- відсутність якісного моніторингу податкової звітності;
- низький рівень податкового контролю, як наслідок – неповне декларування податкових зобов'язань платниками.

Показники виконання річного плану надходжень рентної плати

10 Надходження рентної плати до відповідного фонду державного бюджету становить 33% від річного плану, до місцевих бюджетів – 59%.

11 Протягом перших п'яти місяців 2018 року змінився річний план надходжень рентної плати по місцевих бюджетах. Так, у травні порівняно з січнем він зріс на 0,2 млрд грн, або 6,5%, зокрема через зростання рентної плати за:

- спеціальне використання лісових ресурсів – на 41 млн грн;
- спеціальне використання води – на 15 млн грн;
- користування надрами – 137 млн грн.

Ключові зміни в адмініструванні рентної плати в 2018 році, що можуть вплинути на надходження податку

Зміни в адмініструванні рентної плати було внесено Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» від 07.12.2017 року №2245-VIII, зокрема:

збільшено ставки з рентної плати (у середньому на 17%) за:

користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

спеціальне використання води;

спеціальне використання лісових ресурсів;

розширено перелік об'єктів, які не належать до об'єкта оподаткування рентною платою за користування надрами;

запроваджено пільгові ставки рентної плати на видобуток природного газу з нових свердловин з покладів, які повністю або частково залягають на глибині до/понад 5 тис. м, розміром 12% та 6% відповідно;

внесено зміни в частині визначення кола платників (виключено вторинних водокористувачів), об'єкта оподаткування та порядку нарахування податкових зобов'язань з рентної плати за спеціальне використання води.

Оскільки зміни було ухвалено наприкінці 2017 року, можна стверджувати, що планові показники надходжень від рентної плати, визначені Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» від 07.12.2017 року №2246-VIII, було сформовано без урахування податкових преференцій, що набрали чинності з 2018 року.

Ухвалення таких змін за місяць до початку нового бюджетного року суперечить принципу стабільності в оподаткуванні.